

Н.Ю. Єршова, канд. екон. наук, доц. (НТУ «ХПИ», Харків)
А.О. Артеменко, студ. (НТУ «ХПИ», Харків)

РОЗРОБКА НАПРЯМІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сталий розвиток підприємств України значною мірою залежить від структури й ефективного використання оборотних активів. Питання аналізу оборотних активів з метою підвищення ефективності їх використання представлені у працях вітчизняних та зарубіжних вчених: Гінзбург А.І., Савицька Г.В., Кіндрацька Г.І., Мних Є.В., Нусинов В.Я., Єршова Н.Ю., Цал-Цалко Ю.С., Чубка О.М. [1-4]. Від складу оборотних активів, співвідношення знаходження їх в сфері виробництва та в сфері обігу, в грошовій і матеріальній формі залежать результати господарсько-фінансової діяльності підприємства. Традиційно джерелами формування оборотних активів вважаються власні оборотні кошти (чистий оборотний капітал) і короткострокові зобов'язання. Основними показниками ефективності використання оборотних активів є показники оборотності [1-4].

Внутрішньогосподарський аналіз оборотних активів базується на даних управлінського, оперативного, статистичного обліку та звітності, планово-нормативної, виробничо-технологічної інформації та ін. Крім того, в процесі аналізу використовується галузева і загальноекономічна інформація, дані про ключових контрагентів, конкурентів, динаміці цін на ресурси інша необхідна інформація.

Вчені зазначають, що управління оборотними активами має відбуватися на трьох рівнях управління. В рамках оперативних рішень можуть бути зроблені кроки відносно перегляду оптимального рівня запасів, придбання або використання запасів, вирішення поточкових виробничих завдань, прискорення оборотності активів. До тактичних управлінських рішень можна віднести підтримку достатньої величини грошових коштів для забезпечення безперервності діяльності, раціонального скорочення коштів в розрахунках, зниження витрат по обслуговуванню обороту, оптимізації структури оборотних активів і їх джерел з метою підтримання достатнього рівня ліквідності [4]. Стратегічні управлінські рішення спрямовані на довгострокові капітальні та фінансові вкладення, та ін. У сучасних умовах для підвищення ефективності використання оборотних активів необхідна наявність системи їх організації, яка має спиратися на наступні принципи: по-перше, ефективне управління оборотними активами. Це

означає оперативну самостійність у використанні оборотних активів; по-друге, визначення планової потреби та розміщення оборотних активів за окремими елементами й підрозділами (розрахунок оптимальної потреби оборотних активів, яка забезпечила б безперервність процесу виробництва, виконання планових завдань при ритмічній роботі (розробка довготривалих норм і щорічних нормативів); по-друге, коригування розрахованих і чинних нормативів з урахуванням вимог мінливих умов господарювання (зміна обсягу виробництва, ціни використовуваних сировини і матеріалів, паливних і енергетичних ресурсів, постачальників і споживачів, форм застосовуваних розрахунків); по-третє, наявність раціональної системи фінансування оборотних активів. Це означає формування оборотних активів за рахунок власних ресурсів і позикових коштів в розмірах, що забезпечують нормальний фінансовий стан підприємства; по-четверте, контроль за раціональним розміщенням і використанням оборотних активів (аналіз ефективності розміщення і використанням оборотних активів з метою прискорення їх оборотності).

Резерви підвищення ефективності використання оборотних активів для забезпечення сталого розвитку підприємства, на наш погляд, доцільно розглядати в трьох ракурсах: ті, що сприяють підвищенню ліквідності активів, що сприяють прискоренню їх оборотності в цілях зростання виручки, та такі, що сприяють прискоренню оборотності оборотних активів в цілях зменшення джерел їх фінансування. Реалізація конкретного напрямку залежить від реалізованої стратегії підприємства.

Список використаної літератури

1. Эффективность использования оборотных средств предприятий: моногр. / [В.Я.Нусинов, Г.А. Семенов, С.Я. Сальга и др.]. – Кривой Рог: Издательский дом, 2012. – 432с.
2. Єршова Н.Ю. Удосконалення методичного підходу до аналізу оборотних коштів як фактору ефективності діяльності промислового підприємства / Н.Ю. Єршова // <http://www.kpi.kharkov.ua/archive/>
3. Чубка О.М. Оцінка методів управління оборотним капіталом промислових підприємств / О.М. Чубка, О.М. Рудницька / Вісник «Проблеми економіки та управління». – Львів : Вид-во НУЛП, 2009. – Вип. 640. – С. 440 – 445.
4. Єршова Н.Ю. Формування системи фінансових індикаторів для оцінки фінансового стану підприємств промисловості (на прикладі підприємств машинобудування) / Н.Ю. Єршова // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. – Дніпропетровськ: ДНУ. – 2007. – Вип. 233. – Т. V. – С. 1263–1272